

Monumentnummer*: 514527

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82941/141

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Apeldoorn	Apeldoorn	Gelderland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Apeldoorn	Parken

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Apeldoorn	AA			1644

Omschrijving**

Inleiding

Deze grote, vrijstaande VILLA, met een door een SMEEDIJZEREN HEKWERK omgeven tuin, is gelegen aan de noordzijde van de Deventerstraat, op de hoek met de Gen. Van Heutszlaan, en markeert op die hoek als het ware één van de entrees tot de villawijk de Parken. De villa is gebouwd in 1912 in Overgangsarchitectuur die is beïnvloed door de Neo-Renaissance en de Art Nouveau. Op een oude ansichtkaart van het pand, aanwezig in de verzameling van het Gemeentearchief, staat met potlood geschreven 'Villa Talens'. Niet duidelijk is of dit de naam van de villa was of dat dit duidt op de toenmalige eigenaar van het pand.

Het pand is niet meer als woning in gebruik en huisvest aan het einde van de jaren '90 (20e eeuw) een bank. Voor deze functie zijn enkele wijzigingen in het in- en exterieur aangebracht.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen pand is opgetrokken op nagenoeg vierkante grondslag en telt twee bouwlagen onder een met shingles gedekt afgeplat schilddak. Op de hoek een overhoeks geplaatste toren van drie bouwlagen onder een 4-zijdige spits, onderbroken door een open houten klokketorentje. De gevels hebben een uitgemetselde gepleisterde plint, gepleisterde, geprofileerde waterlijsten ter hoogte van de onderdorpels van de vensters en speklagen ter hoogte van de kalven en de bovendorpels

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van de vensters. De waterlijst ter hoogte van de verdieping maakt deel uit van een pseudo hoofdgestel, waarvan het fries is uitgevoerd in schoon metselwerk met metselmozaïek. De gevels worden afgesloten met een hoofdgestel, waarvan het fries eveneens is uitgevoerd in schoon metselwerk met metselmozaïek en waarvan de kroonlijst, die een bakgoot herbergt, gedragen wordt door gepleisterde consoles. Tenzij anders vermeld worden de gevelopeningen afgesloten met een steens segmentboog, uitgevoerd in rode verblendsteen met gepleisterde aanzet- en sluitstukken, de sluitstukken met diamantkop. De boogvelden zijn bezet met donkergroen en geel geglazuurde tegels in ruitverband. De kalven en onderdorpels van de bovenlichten zijn getoogd. De bovenlichten op de verdieping zijn bezet met oranjegeel kathedraalglas.

De voorgevel bevat links een hoog opgaande risaliet, eindigend in een topgevel met steekkap. Het risaliet heeft op de begane grond een houten rechthoekige serre op stenen borstwering. Het voorvlak heeft in het midden enkelruits schuifdeuren met 2-ruits bovenlichten en links en rechts enkelruits vensters met 2-ruits bovenlichten. Het linker- en het rechtervlak bevatten een tweelicht met 3-ruits bovenlichten. De bovenlichten van de erker zijn bezet met meerkleurig glas-in-lood in Art Nouveau stijl met paarse irissen daarin verwerkt. De serre wordt afgesloten met een hoofdgestel met een kroonlijst op geprofileerde consoles. Boven de serre een balkon met gesneden balustrade, toegankelijk via een enkelruits stolpdeur met 4-ruits bovenlicht. De topgevel heeft kwartrond gebogen schouders, siervazen en op de top een gepleisterde hals met pilasters en een segmentvormig fronton. Tussen de pilasters een enkelruits stolpvenster met halfrond bovenlicht. Het rechter deel van de voorgevel bevat op de begane grond een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht en op de verdieping een enkelruits stolpvenster met 4-ruits bovenlicht. Het dakvlak bevat een oorspronkelijke dakkapel met spits dak.

De toren heeft in het voorvlak op de begane grond een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht en op de eerste en tweede verdieping een enkelruits stolpvenster met 4-ruits bovenlicht. Het linker en rechter vlak hebben op de begane grond een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht, op de eerste verdieping een enkelruits schuifvenster met 2-ruits bovenlicht en op de tweede verdieping een blindvenster. Het fries op de verdieping in de voorgevel bevat een niet oorspronkelijk naambord met het woord 'Sonnenburgh'.

De linker zijgevel bevat links een forse risaliet. Het risaliet heeft in het voorvlak op de begane grond links een T-venster met enkelruits bovenlicht en rechts een schuifvenster met 2-ruits bovenlicht met rechte onderdorpel. Het venster is bezet met meerkleurig non-figuratief glas-in-lood in Art Nouveau stijl. Tussen onderdorpel en waterlijst een vak siermetselwerk. De verdieping heeft links een T-venster met 4-ruits bovenlicht en rechts een schuifvenster met 2-ruits bovenlicht met rechte onderdorpel. Het rechter vlak van het risaliet heeft op de begane grond de oorspronkelijke hoofdentree, bestaande uit een houten paneeldeur met drie glaspanelen met voor de middelste een smeedijzeren deurrooster en een 3-ruits bovenlicht. De verdieping heeft een blindvenster. Het rechter deel van de linker zijgevel bevat op de begane grond een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht en op de verdieping een enkelruits stolpvenster met 4-ruits bovenlicht. Het dakvlak heeft twee oorspronkelijke dakkapellen met spits dak.

De achtergevel bevat de hoofdentree, toegankelijk via een recent aangebrachte glazen uitbouw. De gevel heeft een middenrisaliet waarachter zich het trappenhuis bevindt. Het risaliet heeft op de begane grond in het midden een deels gewijzigde toegang, geflankeerd door twee 2-ruits vensters. Ter hoogte van het trapbordes bevat de gevel drie grote vensters, een breed en twee smalle, bezet met meerkleurig non-figuratief glas-in-lood in Art Nouveau stijl. De gevel heeft links enkelruits schuifdeuren met enkelruits bovenlicht boven een recht kalf. Het linker deel van de achtergevel bevat op de begane grond een forse uitbouw. De achtergevel van de uitbouw is nu blind, maar bevatte in oorsprong een venster. De linker zijgevel van de uitbouw bevat een houten paneeldeur met twee glaspanelen, waarvoor gietijzeren deurroosters. De rechter zijgevel van de uitbouw heeft een 2-ruits venster, aan de binnenzijde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dichtgemetseld. De uitbouw wordt afgesloten met een hoofdgestel met fries in schoon metselwerk. Boven de uitbouw een balkon met gesneden balustrade, toegankelijk via enkelruits schuifdeuren met 4-ruits bovenlicht.

De rechter zijgevel heeft rechts een hoog opgaande risaliet, eindigend in een topgevel met steekkap. Het risaliet heeft op de begane grond een driezijdige erker met afgeschuinde zijden. In de drie vlakken een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht. De erker wordt afgesloten met een hoofdgestel met fries van schoon metselwerk waarin steens strekken met gepleisterde sluitstukken zijn opgenomen. Boven de erker een balkon met gesneden balustrade, toegankelijk via een enkelruits stolpdeur met 3-ruits bovenlicht. De topgevel heeft kwartrond gebogen schouders, siervazen en op de top een gepleisterde hals met pilasters en een segmentvormig fronton. Tussen de pilasters een enkelruits stolpvenster met halfrond bovenlicht. Het rechter deel van de voorgevel bevat op de begane grond een enkelruits schuifvenster met enkelruits bovenlicht en op de verdieping een enkelruits stolpvenster met 4-ruits bovenlicht.

Het interieur is deels grotendeels intact en bevat geprofileerde kozijnen, een trappenhuis met houten trap met gedraaide balusters en in vrijwel elke ruimte, inclusief de serre, een stucplafond. De ornamenten vertonen invloeden van de neorenaissance. De twee kamers op de begane grond aan de zijde van de Deventerstraat hebben zeer rijke meerkleurige stucplafonds, bestaande uit een middenornament met onder meer rozen. Daaromheen geprofileerde ronde en rechthoekige perklijsten en een rechthoekige perklijst met rozen en bladmotieven. De stucornamenten zijn vrijwel zeker afkomstig van het Atelier Silberling & Zoon te Amsterdam-Sloterdijk.

De villa is gelegen in een ruime tuin met niet oorspronkelijke indeling, aan de straatzijde afgesloten met een smeedijzeren hekwerk in Art Nouveau stijl.

Waardering

Gedeeltelijk tot kantoor verbouwde VILLA uit 1912, met smeedijzeren hekwerk, in Overgangsarchitectuur met invloeden van de Art Nouveau en de neorenaissance.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en vrij gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een villa in Overgangsarchitectuur, waarvan de ornamentiek is beïnvloed door de Art Nouveau en de Neo-Renaissance. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals het geavanceerde materiaalgebruik en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder meer de serre, het rijke glas-in-lood en de stucplafonds. Er is sprake van een ensemblewaarde met de naastgelegen villa Deventerstraat 37 en als onderdeel van het villapark de Parken, waarbinnen het pand behoort tot de omstreeks 1900 gangbare villatypen, welke samen met de oudere en later typen en stijlen zeer goed de ontwikkeling van de villabouw weergeven.

- Van stedenbouwkundige waarde door de situering op de hoek van de Deventerstraat en de Gen. Van Heutszlaan als entree tot de villawijk De Parken. Beide lanen bezitten nog een in vrij gave staat bewaard bestand aan historische huizen, die samen met de vele particuliere en openbare groenelementen een aantrekkelijk, waardevol straatbeeld vormen.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting van de nieuwe en kapitaalcrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument